

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az ifj. dr. Karácsonyi István ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 4.M.207/2009/9. szám alatt meghozott jogerős ítélete ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 4.M.207/2009/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a felperes teljes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A felperes köteles külön felhívásra, az abban megjelölt módon 52.500 (ötvenkétezer-ötszáz) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam javára megfizetni.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú hatóság munkaügyi felügyelői 2008. október 2-án 13.11 perctől helyszíni ellenőrzést tartottak a felperes B.-i úti paprikaföldjén, ahol 27 fő munkavállaló alkalmi munkavállalói könyvét ellenőrizték. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy 9 román állampolgárságú munkavállaló AM könyvét a munkáltató nem szabályosan töltötte ki, abban a munkavégzés napja nem szerepelt. A tanúként meghallgatott munkavállalók egybehangzóan akként nyilatkoztak, hogy a felperes reggel 9-től délután 2 óráig 2300 forint bérezés ellenében paprikaszedésre alkalmazta őket. Miután a munkavállalók munkavállalási engedéllyel sem rendelkeztek, az elsőfokú hatóság határozatában külföldiek engedély nélküli foglalkoztatása miatt 4.968.000 forintnak a Munkaerőpiaci Alapba történő befizetésére kötelezte a felperest.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú hatóság az elsőfokú határozatot hatályában fenntartotta.

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetében a felperes annak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését, másodlagosan a befizetési kötelezettség összegének módosítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az érintett munkavállalók AM könyvébe a munkavégzés napját kivéve a bejegyzés megtörtént, annak elmaradását pedig az aznap kialakult munkaszervezési zavar okozta. Sérelmezte, hogy a befizetési kötelezettség összegének kiszámítása a havi minimálbér alapján történt, holott az AM könyvvvel foglalkoztatott személyek napibérben részesültek. Nem volt szándéka a munkavállalók szabálytalan foglalkoztatása, és a magas összegű bírság a családi körülményeit is figyelembe véve a több mint hatvan személynek munkát adó vállalkozás folytatását nehezíti el.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság a 4.M.207/2009/9. számú ítéletében az alperes másodfokú hatóságának 2009. január 20-án kelt ... számú határozatát hatályon kívül helyezte, az OMMF ... Munkaügyi Felügyelőség 2008. november 10-én kelt kijavított ... számú határozatát megváltoztatta és az alperest 228.960 forint Munkaerőpiaci Alap javára történő befizetésre kötelezte.

Az indokolás szerint a felperes sem vitatta, hogy az ellenőrzés időpontjában kilenc külföldi munkavállaló AM könyve nem volt szabályosan kitöltve, abból a munkavégzés napjának bejegyzése hiányozott. A bizonyítási eljárás keretében tanúként meghallgatott B. I.-né elmondta, hogy a kialakult gyakorlat szerint az AM könyveket a munkavégzés napjának feltüntetését kivéve általában már az előző este kitölti. Aznap a 27 fő munkavállaló munkába állítása rendkívül nehézkes volt, mert a vetőmag hibája miatt a paprikaföldön nemcsak fűszerpaprika termett, holott kizárólag azt kívánták leszüretelni. Ennek következtében a 9 fő munkába állítása tulajdonképpen elmaradt, azt azonban nem vitatta, hogy munkavégzésre ők is rendelkezésre álltak.

A munkaügyi bíróság úgy ítélte meg, hogy a munkavállalók a munkáltató működési körében felmerült okból nem tudtak munkát végezni, amely az Mt. 151. § (4) bekezdése szerint állásidőnek minősül, azonban ettől függetlenül a szabálytalan foglalkoztatás megvalósult. Szabályosan kitöltött AM könyv hiányában a külföldi állampolgár munkavállalók a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről szóló 8/1999.(XI.10.) SzCsM rendelet (R.) 2. § (1) bekezdése szerint csak munkavállalási engedély alapján lettek volna foglalkoztathatók, mivel esetükben a jogszabály által lehetővé tett engedély nélküli foglalkoztatás feltétele nem volt megállapítható. A felperes nem vitatta, hogy a munkavállalók munkavállalási engedéllyel nem rendelkeztek, ezért a jogalap tekintetében a munkaügyi bíróság a jogerős közigazgatási határozatot aggálytalannak találta.

A munkaügyi bíróság a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7/A. § (2) bekezdésének a) pontját akként értelmezte, hogy a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészébe történő befizetés összepszerűségének megállapítása során nem kizárt a napi munkabér figyelembevétele, ami a 316/2005.(XII.25.) Korm. rendelet szerint a perbeli időben 3180 forint volt. A közigazgatási határozatok szerint a felperes 2300 forint napi munkabérben állapodott meg a munkavállalókkal, ezért a napi minimálbér figyelembevételével a befizetés összegét 228.960 forintra módosította (3180x8x9).

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását, valamint a költségekben való marasztalását kérte. Jogszabálysértést a befizetési kötelezettség bíróság általi mértékének megállapítása tekintetében állított, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) 58. § (5) bekezdés g) pontjában meghatározott értelmező rendelkezésre hivatkozással, miszerint a kötelező legkisebb munkabér fogalmán a jogszabályban meghatározott kötelező legkisebb havi munkabért kell érteni, szemben a munkaügyi bíróság által alkalmazott napi bérrel.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a jogalkalmazónak a számítás alapjaként a felek közti megállapodás szerinti bérformát kell alkalmazni, amely a perbeli esetben napibér, ezért jogszabálysértés hiányában a jogerős ítélet hatályában való tartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A munkaügyi bíróság a jogalap tekintetében a jogerős közigazgatási határozatot jogszerűnek találta, és az erre vonatkozó megállapítása felperesi felülvizsgálati kérelem vagy csatlakozó felülvizsgálati kérelem hiányában a Pp. 275. § (2) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a felülvizsgálati eljárás tárgyát nem képezte.

Az alperes a jogerős ítéletet kizárólag a befizetési kötelezettség mértékének megállapítása tárgyában támadta, mellyel kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság az alábbiak szerint osztja az érvelését.

A perrel érintett munkaügyi ellenőrzést megelőzően az Flt. hatályban volt 7. § (4) bekezdése arról rendelkezett, hogy az a munkaadó, aki külföldit munkavállalási engedély nélkül foglalkoztat, köteles a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alap

részebe befizetést teljesíteni. A befizetés alapja az engedély nélküli foglalkoztatás megkezdésétől annak megállapításáig kifizetett munkabér (munkadíj), vagy az ellenőrzés időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér többszöröse volt. A munkaadó által befizetendő összeg első esetben az ellenőrzés időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabérhez igazodott.

Az Flt. a fogalom meghatározások és a záró rendelkezések körében az 58. § (5) bekezdés g) pontban a következőképpen rendelkezik: E törvény alkalmazása szempontjából a kötelező legkisebb munkabér, minimálbér: a jogszabályban meghatározott kötelező legkisebb havi munkabér legmagasabb mértéke.

A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) módosításáról szóló 2005. évi CLV. törvény 6. §-a a Met.-be új 7/A. §-t iktatott be, és ugyanakkor a 12. § (2) bekezdés a) pontja az Flt. 7. §-ának fentiekben idézett (4) bekezdését hatályon kívül helyezte. Ezzel a törvénymódosítással a jogalkotó a külföldi munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatása esetére a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alapjához történő befizetésére vonatkozó szabályozást az Flt.-ből a Met.-be - némi módosítással - de a befizetési kötelezettséget nem érintően, átemelte. A Met. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerint a munkaügyi ellenőrzés kiterjed a külföldiek magyarországi foglalkoztatásának engedélyezéséről és foglalkoztatásáról szóló jogszabályok betartásának vizsgálatára. Ennek alapja pedig az Flt. 7. § (1) bekezdésének fentiekben idézett rendelkezése és az Flt. felhatalmazása alapján kiadott miniszteri rendelet. Ezért a Met. 7/A. §-ában említett kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) mértékére - helyes értelmezés szerint - az Flt. értelmező rendelkezése figyelembe vehető (Flt. 58., § (5) bek. g) pont), vagyis azon a jogszabályban meghatározott kötelező legkisebb havi munkabér legmagasabb mértéke értendő.

A perbeli időben a minimálbér összegét a 316/2005.(XII.25.) Korm. rendelet határozta meg, amely nem vitásan nemcsak havi munkabérrel, hanem heti, napi, sőt az órabér minimum összegéről is rendelkezett. A vázolt jogszabályváltozás folytán az ellenőrzés időpontjában hatályos Met. 7/A. § (4) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja szerint az első alkalommal megállapított engedély nélküli foglalkoztatása miatt a felperest a minimálbér nyolcszorosának megfelelő befizetési kötelezettség terhelte, amelynek kiszámításánál az irányadó jogszabályok összefüggésére figyelemmel a kötelező legkisebb havibér összegét (69.000 forint) kellett figyelembe venni (Mfv.II.10.603/2008/2.).

A munkaügyi bíróság ezzel ellentétes álláspontja téves.

Az alperes ennek megfelelően kötelezte a felperest a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alapjához történő befizetési kötelezettség

teljesítésére, ezért a Legfelsőbb Bíróság a fenti indokolás alapján a jogerős ítéletet jogszabálysértés miatt a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásával hatályon kívül helyezte, és a felperes keresetét elutasította.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére kötelezte.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes együttes elsőfokú és felülvizsgálati eljárási illetékfizetési kötelezettségét az illetékről szóló 1990. évi XCIII. (Itv.) 43. § és 39. § (3) bekezdés d) pontja alapján állapította meg.

Budapest, 2010. július 7.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági tisztviselő